

MAJHEN GOZD – VELIK POTENCIAL: PREDSTAVITEV REZULTATOV PROJEKTA RAZVOJ NOVIH PRAKS ZA UPRAVLJANJE GOZDNIH POSESTI IN KREPITEV VSEH NJEGOVIH FUNKCIJ

Pet kmetij iz občin Pivka in Postojna se je povezalo z Višjo strokovno šolo Postojna, dvema raziskovalno-svetovalnima podjetjema, Društvom lastnikov gozdov Vrhe Vremščica in vodilnim partnerjem Stritih d.o.o., ker menijo, da je gospodarjenje z zasebnimi gozdovi malih lastnikov gozdov premalo usmerjeno. V letu 2020 so se prijavili na razpis Programa razvoja podeželja s projektom Razvoj novih praks za upravljanje gozdnih posesti in krepitev vseh njegovih funkcij. Projekt se letos zaključuje, rezultati pa so uporabni tako za lastnike malih gozdnih posesti, kot tudi za odločevalce in strokovnjake na področju gozdarstva.

Na začetku projekta je bil za potrebe pilotnega preizkusa narejen seznam gozdnih parcel, sledil je ogled parcel skupaj z revirnimi gozdarji, profesorji Višje strokovne šole Postojna in strokovnjaki podjetja Stritih d.o.o. Na podlagi analize stanja so bili za vse štiri kmetije izdelani Načrti gozdne posesti z opredeljeno funkcijo gozda, ki vsebujejo navodila in napotke za gospodarjenje z gozdovi. V dokumentu je poleg alternativnih možnosti in ekonomike gospodarjenja za vsako kmetijo izdelan tudi gozdnogojitveni načrt, z opisanimi dolgoročnimi in kratkoročnimi ukrepi v gozdu in predstavlja pomembno dodano vrednost za kmetije.

Na podlagi izdelanih dokumentov so kmetije izvedle pilotni preizkus in skupaj s partnerji pripravile analizo izvedljivosti ter predloge in priporočila za izboljšanje gospodarjenja z manjšimi gozdnimi posestmi. Dokument s predlogi in priporočili je bil med drugim tudi poslan MKGPju v okviru poziva za podajanje predlogov Operativnega programa za izvajanje nacionalnega gozdnega programa 2022-2026.

Nekaj projektnih ugotovitev povzetih iz podanega predloga:

- Glede na projektne izkušnje, manjši lastniki slabo poznajo zakonitosti gospodarjenja z gozdovi in nacionalne prioritete/cilje na področju gospodarjenja z gozdovi. Zato se predlaga, da se manjšim lastnikom gozdov ponudi različna izobraževanja, v katera naj bodo aktivno vključeni tudi revirni gozdarji.

- Pregledovalnik ZGS (<https://prostor.zgs.gov.si/pregledovalnik/>) je v osnovi dobro oblikovan in uporaben, vendar je med lastniki gozdov premalo poznan. Dobrodošle bi bile tudi določene nadgradnje, kot na primer povezava z lastništvom gozdov, kot to omogoča MKGP pregledovalnik za kmetijska zemljišča preko KMG MID številke. Zelo uporaben je na primer izpis za posamezne parcele oziroma skupine parcel.

- Gospodarjenje z gozdovi prilagoditi lastniški strukturi. Po podatkih predloga OPNGP 2022-2026 (marec 2022) je slabih 80% gozdov v zasebni lasti. Med zasebnimi lastniki gozdov prevladuje razdrobljena in majhna gozdna

posest, z neugodno starostno strukturo lastnikov zasebnih gozdov. Po številu prevladujejo posestniki z manj kot 1 ha gozda (65,3 %), povprečna posest je danes velika 3,2 ha. Zato bi bilo pri delu z lastniki nujno potrebno načrtno vključevati manjše lastnike gozdov, ki so pripravljeni sodelovati.

Da bi gospodarjenje z gozdovi približali lastnikom manjših gozdov in da bi v projektu pridobljeno znanje zbrali na enem mestu, smo v okviru projekta pripravili poljuden priročnik. V njem so tako razloženi osnovni izrazi, postopki in pripomočki za učinkovito in trajnostno upravljanje z gozdom, kot so: funkcije, razvoj in nega gozda, ekološke in gojivne značilnosti izbranih drevesnih vrst, gozdno gojivno načrtovanje in tehnike gojenja gozdov. Pomemben del priročnika je predstavitev ZGS Pregledovalnika in krajša navodila za lastnike gozdnih posesti za uporabo podatkov iz GGN in spletnih aplikacij. Vljudno vabljeni vsi, ki vas to področje zanima, da si priročnik ogledate, saj boste v njem našli veliko uporabnih znanj in napotkov.

Vsi rezultati projekta so dostopni na spletni strani vodilnega partnerja (www.stritih.com), kjer najdete tudi kontakte, v kolikor bi imeli še kakšno vprašanje.

Projekt je sofinanciran iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja.

Tamara Urbančič



Vključevanje študentov Višje strokovne šole Postojna - prenos znanja na kmetiji Volk.